

El desafío de Sofía

Títol original: *Levante* (AKA: *Power Alley*) **Direcció i guió:** Lillah Halla **País:** Brasil
Durada: 99 min **Any:** 2023 **Gènere:** Drama social **Interpretació:** Ayomi Domenica Dias, Loro Bardot, Grace Passo, Glaucia Vandevled... **Música:** Maria Beraldo, Badsista
Fotografia: Wilssa Esser **Distribuïdora:** Reverso Films **Estrena a Espanya:** 07/02/2025
No recomanada per a menors de 12 anys, especialment recomanada per al foment de la igualtat de gènere
Versió original en portuguès, amb subtítols en català

SINOPSI

La vigília d'un campionat que definirà el futur, la prometedora jugadora de voleibol Sofia s'enfronta a un embaràs no desitjat. Buscant un acabament il·legal, es converteix en l'objectiu d'un grup fonamentalista decidit a aturar-la tant sí com no, però ni la Sofia ni els qui l'estimen estan disposats a rendir-se davant del fervor cec de l'eixam. (Reverso Films)

CRÍTICA

24/05/2023 - CANES 2023: El primer llargmetratge de la directora brasilera Lillah Halla és una vibrant i suada barreja de pel·lícula sobre l'esport i d'obra d'autor sobre l'avortament

Amb totes les idees preconcebudes que podem tenir sobre els drets reproductius als països desenvolupats, potser ens sorprendrà descobrir que l'avortament al Brasil és il·legal i comporta penes severes. L'opinió pública també s'inclina cap a la criminalització, a la qual cosa contribueix el fort renaixement del cristianisme evangèlic al país, una situació que també apareix reflectida en l'excel·lent *Retratos fantasmas*, presentada aquest any a la secció Special Screenings de Canes, una cinta que reflexiona sobre els bells cinemes independents del país que han estat comprats i reconvertits en esglésies. Encara que sembli familiar a primera vista, *Levante*, l'òpera prima de la directora brasilera **Lillah Halla** (formada a l'escola de cinema cubana), sobre una jugadora estrella de voleibol que es queda embarassada, resulta especialment urgent i presenta noves perspectives sobre aquest tema. Es tracta del darrer títol que s'estrena a la competició de la Setmana de la Crítica de Canes.

La pel·lícula presenta dues línies argumentals que s'entrellacen força bé: La Sofia (**Domenica Dias**), una jove de 17 anys d'ascendència afrobrasileira, juga a l'equip juvenil de voleibol femení Capão Leste (nom de la zona de São Paulo on viuen), on estan considerant seriosament concedir-li una beca esportiva a Xile que podria canviar-li la vida. En descobrir que està embarassada, d'una persona que defineix amb indiferència com un "paio amb moto", la Sofia comença a informar-se sobre les alternatives d'interrupció de l'embaràs, que es limiten a centres privats de salut femenina, la funció dels quals és realment dissuadir les dones d'avortar. Seguint el retrat que fa Halla, el procés comença amb un escàner per veure el fetus viu a l'úter, establint sorprenents paral·lelismes amb les zones més conservadores dels Estats Units, mentre que la blancor del metge i la infermera (així com la d'altres personatges agressius que veurem més endavant en la història) també s'associa amb amenaces i coerció social. La pel·lícula ajorna de forma realista qualsevol esperança, ja que el guió (coescrit per **María Elena Morán**) segueix la Sofia i el seu pare apicultor, João (**Rômulo Braga**), mentre valoren l'opció d'una clínica uruguaiana, a causa de l'ascendència de la seva mare morta. Una altra opció és la via clandestina d'adquirir il·legalment Misoprostol, un medicament utilitzat en el tractament, però és una alternativa perillosa que pot arribar a implicar els qui l'ajuden, tenint en compte el dur sistema penal del país.

Com hem comentat, aquesta línia argumental tan orientada a un objectiu concret, que hem vist en pel·lícules recents com *El acontecimiento* i *Nunca, casi nunca, a veces, siempre*, es combina de forma eficient amb el torneig de voleibol en què participa la protagonista, afegint una nova dimensió a la cursa contrarellotge i una sensació d'anticipació nerviosa. El context de l'equip, un espai àmpliament "queer", amb jugadores trans i no binàries (a sobre d'un cartell al vestidor podem veure escrit el pronom "elles"), aporta una càrrega especial al trauma de superar un embaràs no desitjat. Quan un grup d'extrema dreta, seguidors de Bolsonaro, s'assabenta de la seva situació a través de les xafarderies que circulen pel barri, l'equip es converteix en un nucli de resistència femenina, un espai de defensa mútua per a una sèrie de qüestions específiques de gènere. A això cal sumar-hi l'inventiu ús de la música i una enginyosa il·luminació en clarobscur, així com el fet d'evitar un final triomfalista per a tots els públics al torneig esportiu, convertint aquest debut, lleugerament carregat pels seus recurrents elements de "drama sobre l'avortament", en un primer partit madur i agredolç per a Halla.

David Katz - cineuropa.org